

„Príloha č. 4“

Poučenie pre oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti:

V prípade akýchkoľvek otázok týkajúcich sa postavenia oznamovateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov“), možnosti ochrany proti prípadným odvetným opatreniam, či podaného oznámenia, môžete ako oznamovateľ závažnej protispoločenskej činnosti kontaktovať:

Úrad na ochranu oznamovateľov

Námestie slobody 2919/29
811 06 Bratislava

- e-mail: sekretariat@oznamovatelia.sk
- bezplatná infolinka: 0800 221 213
- web: www.oznamovatelia.sk

Na účely poučenia uvádzame tieto ustanovenia zákona o ochrane oznamovateľov:

Podľa § 1 ods. 4 zákona o ochrane oznamovateľov nikto nesmie hroziť odvetným opatrením alebo postihovať odvetným opatrením oznamovateľa alebo

- a) blízku osobu oznamovateľa,
- b) fyzickú osobu – podnikateľa alebo právnickú osobu, ktorú oznamovateľ ovláda, v ktorej má účasť, v ktorej vykonáva funkciu člena orgánu právnickej osoby, alebo pre ktorú vykonáva pracovnú činnosť,
- c) fyzickú osobu – podnikateľa alebo právnickú osobu, ktorá ovláda právnickú osobu, v ktorej má oznamovateľ účasť alebo v ktorej vykonáva funkciu člena orgánu právnickej osoby,
- d) osobu, ktorá oznamovateľovi poskytla pomoc v súvislosti s oznámením, a
- e) zodpovednú osobu alebo osobu, ktorá sa podieľa na plnení úloh zodpovednej osoby.

Podľa § 1 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov oznamovateľ a osoba podľa odseku 4 písm. a) až e) sa nemôže vzdať práva na ochranu pred postihom odvetným opatrením.

Podľa § 2 písm. d) zákona o ochrane oznamovateľov na účely tohto zákona sa rozumie závažnou protispoločenskou činnosťou

1. trestné činy podľa § 168, § 170, § 170b, § 177, § 212, § 213, § 217, § 221, § 226, § 233a, § 237 až 240, § 243, § 243a, § 247, § 247d, § 251a, § 252 až 254, § 261 až 263, § 266 až 268, § 271, § 278a, § 283, § 299a, § 302, § 305, § 326 až 327a, § 328 až 336b, § 336d, § 348, 352a, § 374 alebo § 417a až 417d Trestného zákona,
2. trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou dva roky,
3. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
4. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur.

Podľa § 2 písm. l) zákona o ochrane oznamovateľov odvetné opatrenie je konanie alebo opomenutie konania v súvislosti s pracovnoprávnym alebo iným obdobným vzťahom oznamovateľa vyvolané oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti a ktoré oznamovateľovi alebo osobe podľa § 1 ods. 4 písm. a) až e) spôsobilo alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu; odvetným opatrením podľa predchádzajúcej vety je najmä

1. výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru,
2. skončenie v skúšobnej dobe alebo nepredĺženie pracovného pomeru na dobu neurčitú,
3. odvolanie, preradenie na nižšiu pozíciu alebo odmietnutie povýšenia,
4. zmena pracovných povinností, miesta výkonu práce alebo zmena pracovného času,
5. zníženie mzdy, nepriznanie odmeny alebo osobného príplatku,
6. neposkytnutie odbornej prípravy,
7. disciplinárne opatrenie,
8. nátlak, zastrašovanie alebo obťažovanie,
9. poškodzovanie dobrej povesti,
10. odstúpenie od zmluvy o dodávke tovarov a služieb,
11. zrušenie licencie alebo povolenia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov žiadosť o poskytnutie ochrany pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom, môže podať oznamovateľ zároveň s oznámením alebo počas trestného konania; žiadosť sa podáva prokurátorovi písomne alebo ústne do zápisnice. Ak sa žiadosť o poskytnutie ochrany oznamovateľovi podá inému orgánu verejnej moci, ten ju bezodkladne postúpi prokurátorovi.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov ak prokurátor zistí, že oznamovateľ, ktorý podal žiadosť o poskytnutie ochrany podľa § 3 ods. 1 urobil kvalifikované oznámenie, bezodkladne mu poskytne ochranu podľa § 7 a túto skutočnosť písomne oznámi oznamovateľovi, zamestnávateľovi a úradu; oznamovateľovi sa spolu s týmto oznámením doručí aj poučenie o právach a povinnostiach, ktoré mu vyplývajú z postavenia chráneného oznamovateľa. Doručením oznámenia o poskytnutí ochrany zamestnávateľovi sa oznamovateľ stáva chráneným oznamovateľom.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať úrad do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu.

Podľa § 12 ods. 2 zákona o ochrane oznamovateľov úrad bezodkladne pozastaví účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa odseku 1, ak bola dodržaná lehota podľa odseku 1 a ak zamestnávateľ v primeranej lehote určenej úradom nepreukáže, že pracovnoprávny úkon nemá príčinnú súvislosť s oznámením. Úrad vydá potvrdenie o pozastavení účinnosti pracovnoprávneho úkonu a doručí ho zamestnávateľovi a oznamovateľovi.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o ochrane oznamovateľov v potvrdení podľa odseku 2 sa uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt oznamovateľa, označenie zamestnávateľa a pracovnoprávny úkon, ktorého účinnosť je pozastavená. Ak úrad nevyhovie žiadosti podľa odseku 1, písomne oznámi oznamovateľovi dôvody, pre ktoré nepozastavil účinnosť pracovnoprávneho úkonu.

Podľa § 12 ods. 4 zákona o ochrane oznamovateľov pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa začína dňom doručenia potvrdenia podľa odseku 2 oznamovateľovi. Rozhodnutiu, ktoré je pracovnoprávnym úkonom, sa pozastavením účinnosti odkladá vykonateľnosť.

Podľa § 12 ods. 6 zákona o ochrane oznamovateľov pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa skončí uplynutím 30 dní od doručenia potvrdenia podľa odseku 2 oznamovateľovi. Doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súd počas tejto lehoty sa trvanie pozastavenia účinnosti pracovnoprávneho úkonu predlžuje až do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu o tomto návrhu.

Podľa § 19 ods. 3 zákona o ochrane oznamovateľov úrad môže uložiť pokutu do 100 000 eur zamestnávateľovi, ktorý urobí voči osobe podľa § 1 ods. 4 pracovnoprávny úkon bez súhlasu úradu, ak sa súhlas vyžaduje, hrozí postihom odvetným opatrením alebo sa pokúsi o postih odvetným opatrením osoby podľa § 1 ods. 4, alebo zamestnávateľovi podľa § 10 ods. 1, ktorý zamestnáva najmenej 250 zamestnancov, ktorý porušil niektorú z povinností podľa § 10 ods. 1 až 8.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov oznamovateľ, ktorý urobil kvalifikované oznámenie, a ten, voči komu bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu, majú právo na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu; osobitným predpisom sa rozumie zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (§ 24g).